

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀπίσσωτος.

Ὁ μὴ ἀλειμμένος, ὁ μὴ κεχρισμένος διὰ πίσεως ἐνθ' ἄν.:  
'Απίσσωτο καράβι Λεξ. Βυζ. 'Απίσσωτον ὁκοινὴν Κερασ.  
'Απίσσωτον πουλούλ' (στενόμακρος πίθος) Κρώμν.

**ἄπιστα** ἐπίρρ. Πόντ. (Χαλδ.) κ. ἄ. — Λεξ. Πρω. Δημητρ.  
Τὸ μεσν. ἐπίρρ. ἄπιστα.

1) Κατὰ τρόπον ἄπιστον, μὲ ἀπιστίαν, δολίως ἄγν. τόπ.  
— Λεξ. Δημητρ.: 'Εγὼ τὸν εἶχα νοικοκύρι κι αὐτὸς μοῦ  
φρέρθη ἄπιστα ἄγν. τόπ. 'Ας την, μὴν τὴν μελετᾷς καθόλου,  
τοῦ φρέρθηκε ἄπιστα αὐτόθ. 2) Σφοδρῶς Χαλδ.: Πολλὰ  
ἄπιστα ἐντῶκεν ἄτον (πολὺ σκληρῶς τὸν ἔδειρε). Ντ' ἄπιστα  
τζαῖζ'! (φωνάζει).

**ἀπίστευτα** ἐπίρρ. ΚΠαλαμ. Τραγούδ. πατρ. 27 ΜΠο-  
λυδούρ. ἐν 'Ανθολ. Η' Αποστολίδ. 364 — Λεξ. Βάιγ. Δεξ.  
Πρω. Δημητρ. ἀνεπίστευτα ΓΜαρκορ. Ποιητ. ἔργ. 39

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀπίστευτος. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ. Διὰ  
τὸ ἀνεπίστευτα ἰδ. ἀ-στερητ. 1δ.

Κατὰ τρόπον ἀπίστευτον, ἀπιστεύτως ἐνθ' ἄν.: Ποιήμ.  
Τόσο ἀνεπίστευτα μὲ μιᾶς ἢ θέλησι νικάει  
ΓΜαρκορ. ἐνθ' ἄν.

κ' ἡ θάλασσα ἡ νεράιδα του, ἡ ἀγαπητικὴ του . . .  
τὸν προίκισεν ἀπίστευτα μὲ ζόρη λγονταρήσα  
(ζόρη = ζόρι, δύναμις) ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἄν.

"Ολα δικά μου ἦταν ἐδῶ μέσα κι ὅλα μοῦ λείψαν  
κ' ἔμεινε τόσο ἀπίστευτα μοναχικὴ ἡ ψυχὴ μου  
ΜΠολυδούρ. ἐνθ' ἄν.

**ἀπίστευτος** ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Σάντ.  
Τραπ.) ἀπίστιφτους βόρ. ἰδιώμ. ἀνουπίστευτος Νάξ.  
(Ἀπύρανθ.)

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀπίστευτος. Ὁ τύπ. ἀνουπίστευτος  
ἐκ τοῦ ἀνεπίστευτος, ὁ ἐν Ἐρωφίλ. πρᾶξ. Α στ. 167 (ἐκδ.  
ΚΣάθα σ. 302).

1) Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ πιστευθῇ κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.  
Οἶν. Σάντ. Τραπ.): 'Απίστευτο πρᾶμα - θᾶμα. 'Απίστευτα  
λόγια. 'Απίστευτα εἶν' αὐτὰ ποῦ λές κοιν. Σὰν ἀνουπίστευτο  
μοῦ φαίνεται 'γὰ νὰ ἐνῇ ἡ δουλειὰ 'φτὴ Ἀπύρανθ. 'Ατὸ ἐν'  
ἀπίστευτον Οἶν. Τώρα πιστεῖραν τ' ἀπίστευτα Γ'Επαχτίτ. ἐν  
Προπυλ. 1,267 || Ποιήμ.

Τῆς τέχνης θάματα, ὁμορφιᾶς ἀπίστευτες τοῦ κόσμου  
ΚΠαλαμ. Ἀσάλ. ζωή 95. β) Ὁ ἀνάξιος ἐμπιστοσύνης  
Πελοπν. (Καρ. Λακων.): Ἄσμ.

Τ' εἶναι Τοῦρκος, τ' εἶναι σκύλλος, τ' εἶν' ἀπίστευτος  
Πελοπν. (Καρ.) 2) Ἐνεργ. ὁ μὴ πιστεύων τι Κύθν.  
— Λεξ. Δημητρ.: Λέανε γιὰ στοιχειά, ἐγὼ 'μουν ὁμως ἀπί-  
στευτος Κύθν. Ἀπὸ φυσικοῦ του εἶναι ἀπίστευτος Λεξ. Δημητρ.

**ἀπιστία** ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν.) ἀπιστιὰ Κρήτ.  
Πελοπν. (Ὀλυμπ.) Χίος κ. ἄ. — Γέρ. Κολοκοτρών. 11 Γ'Επα-  
χτίτ. ἐν Προπυλ. 1,261, ΔΛουκοπ. Ποιμεν. Ρούμελ. 101  
— Λεξ. Βλαστ. 175, 179 Δημητρ. ἀπ'στιὰ Ἡπ. Στερελλ.  
(Αἰτωλ. κ. ἄ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀπιστία.

1) Ἡ ἔλλειψις πίστεως, ἀνελικρίνεια, δολιότης κοιν.  
καὶ Πόντ. (Οἶν.): Φέρεθηκε μὲ ἀπιστία. Μοῦ 'καμε ἀπιστία  
καὶ μὲ βάρεσε κοιν. Μ' ἔφαῖ μὴ τ'ν ἀπ'στιὰ Αἰτωλ. Τοῦ  
σῶ'λλὶ πάει μ' ἀπ'στιὰ, τρώει κρυφὰ αὐτόθ. Ὁ λύκος καὶ τὸ  
τσακάλι ἔχουν τοῖς πονηράδες τους καὶ ρίχνονται 'ς τὰ πρᾶ-  
ματα μ' ἀπιστιὰ ΔΛουκόπ. ἐνθ' ἄν. Δὲν ἦτον νὰ παραδοθῇ,  
ἀλλὰ νὰ μὲ σκοτώσῃ μὲ ἀπιστιὰ Γέρ. Κολοκοτρών. 11 Ἡθελαν  
νὰ μᾶς πιάσουν μ' ἀπιστιὰ Γ'Επαχτίτ. ἐνθ' ἄν. || Παροιμ. φρ.

'Απιστία, βρε Μανιάτες; | γράφετε μας γιὰ χωριᾶτες  
(οἰκογένειά τις ἐγκεκλεισμένη ἐν πύργῳ ἀπὴντησεν εἰς

πρόσκλησιν τῶν Ἀράβων νὰ παραδοθῇ ὅτι παραδίδεται  
μόνον εἰς τὸν ἀρχηγόν, τὸν ὅποιον παρουσιασθέντα ἐφό-  
νευσαν) Πελοπν. (Λακων.) || Ἄσμ.

Μὴ δύχῃ καὶ μᾶς κάμουνε κιὰμμι' ἀπιστιὰ οἱ Φράγοι,  
γιατὶ τὸ συνηθίζουνε Θεὸ νὰ μὴ φοβοῦνται

Κρήτ. 2) Τὸ νὰ μὴ πιστεύῃ τις εἰς Θεόν, ἔλλειψις θρη-  
σκευτικῆς πίστεως σύνθηθ.: Ἡ ἀπιστία του εἶναι ἄλλο πρᾶμα.

3) Ἐλλειψις πίστεως συζυγικῆς ἢ ἐρωτικῆς κοιν.: Τὸν  
ἐπύκρνε ἡ ἀπιστία τῆς γυναίκας του. Τὴν ἄφηκε τὴ φίλη του  
γιὰ τὴν ἀπιστία της κοιν. || Ἄσμ.

'Σ τοὺν ἄλλον κόσμον θὰ ζητῶ τῆς ἀπιστιᾶς σου λόγον  
Ἡπ.

**ἄπιστος** ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν.  
Οἶν. Σάντ. Χαλδ.) ἀπ'στους βόρ. ἰδιώμ. ἄκιστε Τσακων.  
Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀπιστος.

1) Ἐκεῖνος πρὸς τὸν ὅποιον δὲν δύναται τις νὰ ἔχῃ  
πίστιν, ἐμπιστοσύνην, πονηρός, δόλιος κοιν. καὶ Πόντ.  
(Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Οἶν. Σάντ. Χαλδ.) Τσακων.:  
'Απιστος ἄνθρωπος - φίλος. Ἀπιστο σκυλλὶ (κρυφίως ἐπι-  
τιθέμενον). Οἱ Τοῦρκοι - οἱ Φράγοι εἶναι ἄπιστοι κοιν. Ἀπιστε,  
μ' ἔκλεψες! Πελοπν. (Τριφυλ.) Ὁ κοῦε ὁ ἄκιστε (τὸ ἄπιστο  
σκυλλὶ) Τσακων. Ἀκιστὴ θάσσα (θάλασσα) αὐτόθ. || Φρ.  
Αὐτὸς εἶναι ἄπιστο σκυλλὶ σύνθηθ. β) Ὁ προδίδων τὴν  
πίστιν συζυγικὴν ἢ ἐρωτικὴν κοιν. καὶ Πόντ. (Κρώμν. Χαλδ.  
κ. ἄ.): Ἀπιστὴ γυναῖκα - φιλαινάδα κοιν. Ἀπιστος ἐν' 'ς σὸν  
ἄντραν ἀτ'ς Χαλδ. || Ἄσμ.

Ἐλα, τρυγὸνα μ', μετ' ἐμέν, φά τὴ πουλλὶ' τὸ γάλαν,  
ἂν 'κ' ἔρδεσαι, νέ ἄπιστε, ἐγὼ θὰ λέγω κι ἄλλα

(τρυγὸνα = ἡ ἀγαπωμένη κόρη) Κρώμν. 2) Ὁ μὴ πιστεύων,  
δύσπιστος κοιν. καὶ Πόντ. (Χαλδ.): Ὁ,τι νὰ σοῦ εἰπῶ, ἐσὺ  
θὰ εἶσαι ἄπιστος Πελοπν. (Τριφυλ.) || Φρ. Εἶναι ἄπιστος  
Θωμᾶς (λίαν δύσπιστος) κοιν. || Ἄσμ.

Ἀπιστε, πῶς ἐπέστηκες, κι ἄγριε, πῶς ἡμερώθης;  
καί, κάστρο ἀπαράδοτο, καὶ πῶς ἐπαραδόθης;

(ἐκ μοιρολ.) Πελοπν. (Λακων.) 3) Ὁ μὴ πιστεύων εἰς  
Θεόν, ὁ μὴ ἔχων θρησκευτικὴν πίστιν κοιν. καὶ Πόντ.  
(Κερασ. Κοτύωρ. Χαλδ.): Δὲν πιστεύει σὲ Θεό, εἶναι ἄπιστος  
κοιν. Πίστεψον ντὸ λέει τὸ βαγγέλιον καὶ νὰ μὴ εἶσαι ἄπιστος  
Χαλδ. Ποῖσο τὴν εὐδὴ σ', ἀμὸν ἄπιστος μ' εὐτᾶς (κάνε τὴν  
προσευχὴ σου, μὴν κάνης σὰν ἄπιστος) Κοτύωρ. Συνών.  
ἄθεος 1, ἀντίθεος 1, ἀντίπιστος. β) Οὐσ., Τοῦρ-  
κος (ὡς μὴ πιστεύων εἰς Χριστὸν) κοιν.: Οἱ ἄπιστοι κάνουν  
τέτοια πρᾶματα. Πβ. ἀλλόπιστος, ἀντίχριστος 1 β,  
γκεαούρης. 4) Ὁ παράδοξος διὰ ζωηρότητα, ἀταξίαν  
κτ., ἰδιὰ περὶ παιδίων Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Χαλδ.):  
Ντ' ἄπιστος ἄρθωπος ἐν'! Χαλδ. Ντ' ἄπιστον παιδὶν ἐν'  
ἀούτο! αὐτόθ. Συνών. ἀπλαστος, ἀφώτιστος. 5)  
'Εκπληκτικός, ὑπερβολικός, λίαν ἰσχυρὸς Πόντ. (Κερασ.  
Χαλδ.): Ἀπιστον ὀφίδ' (ὑπερμέγεθες) Χαλδ. Ἀίκον ἄπιστον  
φάεμαν ἄλλο 'κ' εἶδα! (τέτοιο ὑπερβολικὸ φαεῖ ἄλλοτε δὲν  
εἶδα) αὐτόθ. Ἀπιστον καράβιν Κερασ. Σύρ' ρωθῶνιν ἄπιστον  
(ροχαλίζει δυνατὰ) αὐτόθ. Συνών. ἀπλαστος, ἀφώτι-  
στος. 6) Προσβλητικὸς Πόντ. (Κερασ.): Ἀπιστα λόγια.

**ἀπιστῶ** Πελοπν. (Ἀρκαδ. Μάν. κ. ἄ.) κ. ἄ. — Λεξ. Βάιγ.  
Περιδ. Δημητρ.  
Τὸ ἀρχ. ἀπιστῶ.

1) Φέρομαι ἀπίστως πρὸς τινα, δολιεύομαι, προδίδω  
ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.  
Καημένε, σ' ἀπιστήσανε κι ἄδικα σὲ σκοτώσανε  
(ἐκ μοιρολ.) Μάν.

'Ας εἶν' καλά, πολύχρονοι 'κείνοι ποῦ μ' ἀπιστήσανε,  
ὁ Γμάνης ὁ Μαυροειδῆς μὲ τ' ἀπογέμι τοῦ Κατοῆ



Πελοπν. 2) Παραβαίνω τὴν συζυγικὴν πίστιν, ἐπὶ γυναι-  
κὸς Πελοπν. (Ἀρκαδ.)

**ἀπίταχτος** ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ.) ἀπίταχος Πόντ. (Οἶν.)  
Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. \*πιταχτός < \*πι-  
τάζω παρὰ τὸ ἐπιτάζω.

Ὁ μὴ ἐπιτασσόμενος, ὁ μὴ πρόθυμος εἰς ἐκτέλεσιν  
ἐπιταγῆς τινος ἔνθ' ἄν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀπλάκωτος 3 γ,  
ἀντίθ. καλοπίταχτος, ὑπάκουος.

**ἀπιτούλιστος** ἐπίθ. Πελοπν. (Γέρμ.) ὕδρο. κ. ἀ.  
Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. \*πιτουλιστός  
< \*πιτυλίζω.

Ὁ μὴ λευκανθεὶς διὰ γαλακτώματος ἀσβέστου, ὁ μὴ  
χρυσθεὶς δι' ἀσβέστου ἔνθ' ἄν.: Τὸ σπῖτι ἔμεινε ἀπιτούλιστο  
Γέρμ. Ὁ τοῖχος εἶναι ἀπιτούλιστος αὐτόθ. Συνών. ἀνασ-  
βέσιωτος.

**ἀπιωτίλα** ἡ, Κύθηρ.  
Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπιωτός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.  
-ίλα.

Ἐλλειψις, στέρησις πρὸς πόσιν οἴνου καὶ ἄλλων οἶνο-  
πνευματωδῶν ποτῶν.

**ἀπιωτος** ἐπίθ. κοιν. ἀπιουτος Εὐβ. (Κονίστρ.) ἀπιου-  
τους βόρ. ἰδιώμ. ἀπίτωτος Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. \*πιωτός παρὰ τὸ  
ἡπια-πιωμένος μετοχ. τοῦ ρ. πίνω.

1) Ὁ μὴ ποθείς, ἀποτος κοιν.: Ἀφῆσα τὸ κρασί μου  
ἀπιωτο. Ἐχω τὸν καφέ - τὸ γάλα ἀπιωτο. Μονρέ, κάμε δά,  
ἀρελύνωσέ το 'φτὸ δ' ἀπιωτο! (οἶονεὶ ἀρατικῶς, ποῦ νὰ  
μὴ προφθάσῃ νὰ ποθῇ!) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) 2) Ἐνεργ.  
ὁ μήπω πιών, ἐπὶ διαρκούντος γεύματος Κρήτ. (Μύρθ.):  
Καλῶς νὰ 'βρῶ 'ναν ἀπιωτο! (ἐπιφωνεὶ ὁ ἡδη πίνων).  
— Καλῶς νὰ ὀρίσῃ (ἀπαντᾷ ὁ μέλλων νὰ πῇ. Τοῦτο ἐγίνετο  
ὅτε ἔπινον ἀπὸ κοινοῦ ποτηρίου). β) Καθόλου, ὁ μὴ  
πιών οἶνον κττ., ὁ μὴ μεθυσθεὶς, νηφάλιος σύνθηθ.: Μοναχὰ  
τὸ πρῶτ' εἶναι ἀπιωτος, ἀπὸ τὸ μεσημέρι κ' ὕστερα εἶναι  
μεθυσμένος.

**ἀπλα** ἡ, σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Ὁφ. Σαράχ. Τραπ.)  
Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπλός. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. μαλα-  
κός - μαλάκα, φαλακρός - φαλάκρα κττ. Ἡ ἐκ τοῦ ρ.  
ἀπλῶνω ὑποχωρητικῶς καθὼς καὶ ἀνασαίνω - ἀνάσα,  
λατρεύω - λάτρα, λερώνω - λέρα κττ.

1) Τόπος ἀνοικτός, ὑπαιθρος πρὸς ἄπλωσιν καὶ στέ-  
γνωσιν τῶν βρεγμένων ἐνδυμάτων Μῆλ. Πελοπν. (Τρι-  
φυλ.): Πηγαίνω τὰ ροῦχα 'ς τὴν ἄπλα Τριφυλ. β) Τόπος  
ἀνοικτός κατάλληλος πρὸς συγκέντρωσιν ἀνθρώπων κττ.  
Μέγαρ. Σαλαμ.: Ἐκεῖ 'ς τὴν ἄπλα γίνεται ἡ μεγάλη 'λέησι  
Σαλαμ. Συνών. πλατεῖα, πλάτος, λάκκα. 2) Ἐπάρ-  
κεια χώρου, εὐρυχωρία σύνθηθ.: Ἐδῶ 'ς τὸ νέο σπῖτι  
ἔχομε ἄπλα σύνθηθ. Τώρα 'ς τοῦ σπῖτ' μας ἔχουμε ἄπλις Ἡπ.  
(Ζαγόρ.) Πάμε νὰ παίξουμε 'κεῖ πῶχει ἄπλα Πελοπν. Δὲν  
ἔχουμε ἄπλα 'ς τοῦ σπῖτ' μας, ποῦ νὰ σὶ βάλομε νὰ ῥ'μη-  
θῇς; Στερελλ. (Αἰτωλ.) Σὶ κεῖνου τ' ἄλῶν' νὰ πάτι ν' ἄλου-  
νίσ'τι οὐπῶξ' ἄπλα κὶ τρανάει κὶ ἀέρας γὰ νὰ λιχνίσ'τι  
αὐτόθ. Συνών. ἀπλοκαμπιά, ἀπλοτοπιά, ἀπλο-  
χωράδα, ἀπλοχωριά 1, ἄπλωμα, ἀντίθ. στενοκο-  
πιά, στενοτοπιά. β) Ἀραίωσις, ἰδίᾳ ὡς ἐπιφώνημα  
τῶν παιδίων πρὸς τὸν στοῖχον τῶν ἄλωνιζόντων ζῶων  
ἢ πρὸς τὴν ἀγέλην τῶν εἰς ὕψος πετομένων γεράνων  
σύνθηθ.: Ἐλαίμαρμαζε τὰ ἔξι ἄλογά του... χτυπώντας τὸ  
καμουτοῖκι τοὺς ἐφώναζε ἄπλα! ἄπλα! ἄπλα! (δηλονότι νὰ  
τηροῦν τὴν μεταξύ των ἀπόστασιν. λαιμαρμάζω = περι-  
βάλλω εἰς τὸ ζῶον τὴν λαιμαρξίαν) Ἡλ. || Φρ. Κάμνω ἄπλα

(ἐπὶ συγκεντρώσεως, ἀποσύρομαι πρὸς διάνοξιν χώρου)  
Εὐβ. (Ὁρ.) Πελοπν. (Κορινθ.) Στερελλ. (Ἀράχ.) κ. ἀ. Κά-  
μετε ἄπλα Ὁρ. Κάμε λίγη ἄπλα Ἀράχ. Κάμετε ἄπλα, βρὲ παι-  
διά, νὰ περάσῃ ὁ γάμος Κορινθ. κ. ἀ. 3) Ἀνοιγμα χώρου,  
ἀραίωσις τῶν φύτρων τοῦ ἀραβοσίτου πρὸς ἀδρότεραν  
ἀνάπτυξιν τῶν ὑπολειπομένων Πόντ. (Ὁφ. Σαράχ. Τραπ.):

4) Ἐκτασις, ἄπλωμα Πόντ. (Τραπ.): Αἰνιγμ.  
Ἄπλα, δίπλα, μέρ' θὰ πᾶς; | — Δικουρίτσα, νιό ρωτιῆς;  
(τὸ πρόβατον καὶ ὁ ὄφις. Ἐρωτᾷ τὸ πρόβατον: μὲ τὸ  
ἄπλωμα καὶ μὲ τὸ δίπλωμα ποῦ θὰ πᾶς; . . .)

**ἄπλα** τά, Ρόδ. Τῆλ. ὄπλα Ρόδ.  
Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄπλα. Ὁ τύπ. ὄπλα ἴσως κατὰ παρετυμ.  
πρὸς τὸ ὄπλον.

Οἱ γέραννοι (διὰ τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐπιφώνησιν ἄπλα):  
Πέρασαν τὰ ὄπλα Ρόδ. Ἀμαν γάτσουνε τὰ ὄπλα, εἶναι-ν-βαρυ-  
χειμωνιά (ὅταν δηλ. διακόψουν τὴν πτῆσιν) αὐτόθ.

**ἀπλά** ἐπίρρ. σύνθηθ.  
Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπλός.

1) Ἀφελῶς, ἀπερίττως, ἀνεπιτηδεύτως σύνθηθ.: Μιλεῖ  
-νύνεται - φέρεται ἀπλά. Συνών. σκέττα. 2) Ἀνευ  
βαθυτέρου σκοποῦ ἢ λόγου, ἀσκόπως, τυχαίως πολλαχ.:  
Ἔτσι ἀπλά ἦρθα Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Ἥρθα νὰ σὲ ἰδῶ  
ἔτσι ἀπλά Ἀθῆν. Τί γυρεύεις ἐδῶ; — Ἔτσι ἀπλά γυρίζω γὰ  
περίπατο αὐτόθ.

**ἀπλάγιστος** ἐπίθ. σύνθηθ. ἀπλάγιστος Πελοπν.  
(Πυλ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. πλάγιστός < πλά-  
γιάζω.

1) Ὁ μὴ κατακλιθεὶς πρὸς ὕπνον, ὁ μὴ κοιμηθεὶς  
σύνθηθ.: Ἐμείνα ἀπλάγιστος ὅλη τὴ νύχτα. Εἶναι ἀπλάγια-  
στος ἀκόμα. 2) Ἐπὶ τοῦ βλαστήματος τοῦ σίτου, τὸ μὴ  
πάσχον κατάκλισιν (ὑπὸ τῆς βροχῆς), τὸ ἔχον ἰσχυρὸν  
στέλεχος Πηλ. Παπαγεωργ. Σιτάρ. 10: Ἀπλάγιστο σιτάρι.

**ἀπλαγκαθένης** ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπλαγαθένης Θράκ.  
Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀπλάγκαθος καὶ τῆς παραγωγικῆς  
καταλ. -ένιος.

Ὁ ὁμοῖος μὲ τὸ φυτὸν ἀπλάγκαθον, ὁ ἔχων τὸ  
χρῶμα τοῦ ἀπλαγκάθου: Αἰνιγμ. Ἀγαθὸν κὶ ἀπλάγαθον  
κὶ ἀπλαγαθένην οὐρανὸς κὶ κόκκινα τ' ἀστέρια του (ὁ καρπὸς  
τῆς ροιᾶς, τὸ ρόιδι).

**ἀπλάγκαθος** ὁ, ἀμάρτ. ἀπλάγαθον Θράκ.  
Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπλός καὶ τοῦ οὐσ. ἄγκαθος, δι' ὃ ἰδ.  
ἄγκαθας.  
Μεγάλη ἄκανθα.

**ἀπλάδα** ἡ, πολλαχ.  
Μεγεθυντ. τοῦ οὐσ. ἀπλάδι.

1) Ἀνοικτός, ἀναπεπταμένος, ἐπίπεδος τόπος, κοιλάς,  
πεδιάς Σάμ. Χίος (Καρδάμ. κ. ἀ.): Ἀσμ.

Νὰ σώσω νὰ 'βκω 'ς τὰ στενά, νὰ πιάσω τοὺς ἀπλάδες  
Χίος. β) Τόπος εὐρύχωρος πρὸς συγκέντρωσιν Χίος  
(Καρδάμ.): Ἐπιάσασιν καὶ τοὺς κωπέλλες σκλάβες καὶ τοὺς  
ἐβάλασι σὲ μνιὰν ἀπλάδαν νὰ χορεύκουσιν. Ἡ σημ. καὶ παρὰ  
Σομ. 2) Ἐπιτραπέζιον σκεῦος χαλκοῦν ἢ καὶ κασιτέ-  
ρινον, πλατὺ καὶ ἀβαθεές, ἰδίᾳ πρὸς κένωσιν τοῦ φαγητοῦ  
ἐκ τῆς χύτρας καὶ παράθεσιν ἐπὶ τῆς τραπέζης Ἡπ.  
(Δρόβιαν. κ. ἀ.) Θράκ. (Σηλυβρ.) Μακεδ. (Καστορ. Κοζ.  
Μελέν. Σιάτ.) Μέγαρ. Πελοπν. (Βυτίν. Καλάβρυτ.) Στερελλ.  
(Ἀρτοτ.) β) Δίσκος κυκλικός, χαλκοῦς, εὐμεγέθης Θεσσ.:  
'Σ τὴν ἀπλάδα φκειάνουμε τὴν πίττα. Συνών. ταψί, σινί.

